

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitiile@avp.ro

Domnului Velea Marius Daniel

Comisar șef de poliție

Șeful Poliției

POLIȚIA MUNICIPIULUI BAIA MARE, JUDEȚUL MARAMUREȘ

telefon: 0262-207 203 / 0262-207 205; fax: 0262-217 059

RECOMANDAREA

Nr. 141 din 24. NOV. 2023

**referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție privind protecția copiilor
și a tinerilor**

În contextul prevederilor art. 49 (protecția copiilor și a tinerilor) din Constituția României, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, în vederea verificării aspectelor legate de incidentul din noaptea de 16 spre 17⁰⁹ când polițiștii din Baia Mare au fost sesizați prin SNUAU 112 despre faptul că, pe bulevardul Republicii, o persoană necunoscută ar fi tâlhărit o femeie.

În vederea soluționării dosarului și a lămurii aspectelor relatate în presă au fost solicitate date de la Inspectoratul de Poliție Județean Maramureș și de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș.

Cadrul legal incident:

- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;¹

¹ Art. 89 (1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familial, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc. (2) Orice persoană fizică sau juridică, precum și copilul pot sesiza direcția generală de asistență socială și protecția copilului din județul/sectorul de domiciliu să ia măsurile corespunzătoare pentru a-l proteja împotriva oricăror forme de violență, inclusiv violență sexuală, vătămare sau de abuz fizic sau mental, de rele tratamente sau de exploatare, de abandon sau neglijență. (3) **Angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului.** Art. 96 (1) Orice persoană care, prin natura profesiei sau ocupației sale, lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz sau de neglijare a acestuia este obligată să sesizeze serviciul public de asistență socială sau direcția generală de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază teritorială a fost identificat cazul respectiv.

- **Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale**, cu modificările și completările ulterioare – ex. art. 40 pct. (2) Serviciile sociale au la bază identificarea și evaluarea nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup și elaborarea planurilor de intervenție pentru prevenirea, combaterea și soluționarea situațiilor de dificultate –

- *art. 66 alin. (5) Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de stat, precum și de orice persoană fizică sau juridică, publică ori privată.*

Astfel, Legea nr. 272/2004 vine și stipulează clar faptul că, copiii au dreptul la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor lor,² iar orice acțiune care vizează un minor trebuie să se facă cu respectarea demnității copilului, ascultarea opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, ținând cont de vârsta și de gradul său de maturitate și nu în ultimul rând celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil³.

Mai mult decât atât, orice persoană care, prin natura profesiei sau ocupației sale, lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz sau **de neglijare a acestuia este obligată să sesizeze serviciul public de asistență socială sau direcția generală de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază teritorială a fost identificat cazul respectiv**⁴.

- **Metodologie din 2015** de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea, aprobată prin **Hotărârea de Guvern nr. 691/2015 - Art. 6 pct. (1) Serviciul public de asistență socială are obligația de a identifica cu prioritate copiii aflați în situație de risc din unitatea lor administrativ-teritorială. Art. 12 pct. (1) În situația în care reprezentantul serviciului public de asistență socială are suspiciuni, în orice etapă a implicării sale, cu privire la existența unei situații de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, acesta are obligația să sesizeze de îndată direcția generală de asistență socială și protecția copilului.**

- Constituția României, republicată.

Pentru respectarea prevederilor constituționale ale art. 16, 21 și 24, la orice ascultare sau confruntare a minorului care are vârsta între 14 și 18 ani este necesară citarea părinților acestuia ori, după caz, a tutorelui, curatorului sau persoanei în îngrijirea ori supravegherea căreia se află temporar minorul, precum și a direcției generale de asistență socială și protecție a copilului din localitatea unde se desfășoară audierea, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 102/2018, constată că, pentru restabilirea stării de constituționalitate, se impune constatarea ca neconstituțională și a sintagmei „care nu a împlinit 16 ani ” din cuprinsul art.505 alin.(1) din

² Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului – Republicată, art. 5 alin.1

³ Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului – Republicată, art. 6 lit. g,h,j.

⁴ Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului – Republicată, art. 96

Codul de procedură penală. În concluzie, Curtea a constatat că, în toate cauzele cu făptuitori minori, **regula instituită în art.505 alin.(1) din Codul de procedură penală este aceea a citării persoanelor expres nominalizate** și că, numai în mod excepțional, se poate deroga de la această regulă, dacă ar fi contrară interesului superior al copilului sau ar periclita, în mod substanțial, pe baza unor circumstanțe obiective, procedurile penale.

- Legea 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie⁵

- **Hotărârea Guvernului nr. 49/2011** pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state⁶.

Identificarea situațiilor de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, asupra copilului, se realizează de către profesioniștii care interacționează cu copilul în diverse domenii de activitate, în sistemul public sau privat: protecția copilului, asistență socială, sănătate, educație, poliție, justiție etc.

Pentru asigurarea unei intervenții prompte și eficiente în interesul copilului, obligația prevăzută de Legea nr. 272/2004, cu modificările ulterioare, de a semnală posibile situații de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, asupra copilului va fi promovată la nivelul tuturor instituțiilor care interacționează cu copilul, ca și procedura de semnalare a acestor situații și de colaborare constantă cu instituțiile abilitate în investigare. Este deosebit de important să fie puse la îndemâna acestor persoane instrumentele care să le permită identificarea corespunzătoare a posibilelor cazuri de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, asupra copilului, precum și posibilități de consultare promptă a altor experți/specialiști (psihologi, medici, juriști) în cazul în care suspectează că un copil este victimă. Colaborarea dintre diverșii profesioniști este esențială și pentru adunarea de informații necesare în vederea evaluării situațiilor de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, asupra copilului.

În anumite cazuri, o situație de risc în care se află un copil, în cazul de față, săvârșirea unor fapte antisociale, poate fi un posibil indiciu al existenței unei situații de violență/neglijență asupra copilului, dacă este coroborată cu informații suplimentare referitoare la contextul socio-

⁵ Art. 4(2) Copilul este considerat a fi în risc de separare și în anumite situații de vulnerabilitate cu care se confruntă, cum ar fi **comportamentul delinvent, părăsirea repetată a domiciliului, consumul de alcool și de droguri, tentativă de suicid și abandonul școlar, chiar dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui nu se confruntă cu niciună dintre situațiile prevăzute la alin. (1).**

⁶ Capitolul 1, pct. 2. Obiectivele metodologiei-cadru:

a) să ofere un instrument de lucru pentru toți profesioniștii care intervin în prevenirea și intervenția în cazurile de violență asupra copilului și de violență în familie;

b) să susțină intervenția interinstituțională și multidisciplinară în acest domeniu;

c) să promoveze activitățile de prevenire a tuturor formelor de violență asupra copilului, precum și a violenței în familie.

familial al minorului, precum și cu unul sau mai multe dintre semnele evocatoare descrise în H.G. nr. 49/2011.

Analizând legislația incidentă în cauză, raportat la datele și informațiile transmise de către autoritățile sesizate, se desprinde concluzia că, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș, nu fost sesizată (conform Adresei nr. 58035/25.10.2023 a DGASPC Maramureș) de către Inspectoratul de Poliție Județean Maramureș – Poliția municipiului Baia Mare, cu privire la situația de risc în care se află minorul

, în vârstă de ani, ca atare, acesta din urmă nu a fost asistat (conform Adresei nr. 58035/2023), în cadrul cercetărilor penale, la orice ascultare sau confruntare, de către un reprezentat al Direcției.

Mai mult decât atât, minorul, prin comportamentul delicvent, este considerat a fi în risc de separare și în situație de vulnerabilitate, în înțelesul art. 4 alin. 2 din Legea nr. 153/2023. Ca atare, se impune sesizarea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș și/sau a serviciului de asistență socială, inclusiv din prisma neglijării minorului de către cei care trebuie să asigure supravegherea și protecția acestuia.

Față de dispozițiile legale de mai sus, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 și art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Șeful Poliei Municipiului Baia Mare, Județul Maramureș, în exercitarea prerogativelor conferite de prevederile legale în vigoare, va dispune măsurile necesare pentru:

a) Aplicarea cu celeritate a prevederilor art. 505 alin.(1) din Codul de procedură penală și asigurarea prezenței unui reprezentant al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș, la orice ascultare sau confruntare a minorului în cadrul cercetărilor penale, care îl vizează pe acesta din urmă.

b) Sesizarea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș și/sau serviciul de asistență socială din cadrul primăriei de domiciliu, de fiecare dată când, în desfășurarea activității, există suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare, rele tratamente și/sau situație de vulnerabilitate dată de comportamentul delicvent al minorilor, prin raportare atât la prevederile Legii nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare cât și a Legii nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie.

c) Instruirea personalului de specialitate, care, în desfășurarea activității specifice, interacționează cu minori, cu privire la obligațiile ce decurg din aplicarea Legii nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu accent pe prevederile art. 89 (1) și art. 96(1);

2. Șeful Poliției Municipiului Baia Mare, Județul Maramureș va informa Avocatul Poporului – Biroul teritorial Cluj Napoca, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse, pe adresa de e-mail: avpcluj@avp.ro sau prin poșta, la adresa: Cluj Napoca, str. Moșilor nr.18, județul Cluj.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

Instituția Avocatul Poporului, cu sediul precizat în anexa, vă prelucurează datele personale în baza reglementărilor legale aplicabile în domeniul specific de activitate. Scopul prelucrării este de îndeplinire a unei sarcini care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este investit operatorul. În exercitarea atribuțiilor avute, prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituția Avocatul Poporului se circumscrie situației definite de art. 6 alin. 1) lit. e) din Regulamentul UE nr. 679 din 27 aprilie 2016, în limitele atribuțiilor și obligațiilor legale cu respectarea aplicării legislației privind protecția datelor personale. Datele personale sunt obținute din corespondența transmisă de dumneavoastră instituției noastre, fie în cadrul audiențelor sau al serviciului de dispecerat, precum și de la autorități publice sau din consultarea bazelor de date publice. Datele personale pot fi dezvăluite către alte autorități sau instituții publice ori către autorități cu care instituția Avocatul Poporului cooperează în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale legale. În cazul în care nu doriți ca anumite date personale să fie dezvăluite, aveți posibilitatea de a vă exercita dreptul de opoziție în condițiile prevăzute de art. 21 din RGPD. Datele dumneavoastră personale sunt stocate pe perioada necesară efectuării tuturor demersurilor întreprinse pentru susținerea activităților domeniilor de activitate/serviciilor/birourilor/birourilor teritoriale/centrelor zonale din cadrul Instituției Avocatul Poporului de relații publice, petiționare, formulare de peticie de vedere, organizare, derulare evenimente, soluționarea acțiunilor de către instanțele de judecată competente, îndeplinirea atribuțiilor legale de vizite, soluționare a petițiilor, înregistrarea și soluționarea notificărilor de încălcare a securității datelor cu caracter personal, precum și înregistrarea formulărilor de declarare responsabil cu protecția datelor, după care vor fi arhivate potrivit legislației aplicabile. Persoanele ale căror date personale sunt prelucrate de către Instituția Avocatul Poporului pot să își exercite drepturile de acces la date, de rectificare, ștergere, restricționare, în conformitate cu dispozițiile art. 15-19 din RGPD, precum și dreptul de a depune o plângere la ANSPDCP pentru modul de soluționare a cererilor de exercitare a acestor drepturi, printr-o cerere trimisă prin poșta la sediul ANSPDCP sau la adresa anspdcp@dataprotection.ro. Mai multe informații privind prelucrarea datelor dvs. cu caracter personal puteți consulta pe site-ul www.avp.ro, secțiunea *Protecția datelor cu caracter personal*.

